

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ · УРОК 74

Практичне заняття. Входження Кримської області до складу УРСР: міфи та реальність.

Міні-презентація · матеріал уроку без тестів

Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. Передача Кримської області до УРСР у 1954 р. була оформлена рішеннями радянських державних органів і офіційно пояснювалася економічною спільністю, територіальною близькістю та тісними господарськими й культурними зв'язками. Підручник наголошує, що разом із Кримом УРСР отримала важкі післявоєнні економічні та політичні проблеми.

- відокремити пропагандистське оформлення події від документально зафіксованих рішень
- назвати офіційні мотиви передачі Кримської області
- пояснити, у якому стані перебувало господарство Криму після війни та депортації кримських татар
- зробити висновок про наслідки входження Кримської області до УРСР на основі джерел

1. Основний матеріал

Питання / етап	Що треба знати
Ювілейний контекст	У 1954 р. радянська влада широко відзначала 300-річчя Переяславської ради, подаючи передачу Криму як символ «дружби» українського й російського народів.
Дата рішення	19 лютого 1954 р. Президія Верховної Ради СРСР видала указ про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу УРСР.
Що зафіксував указ	Указ затвердив спільне подання Президії Верховної Ради РРФСР і Президії Верховної Ради УРСР.
Офіційні мотиви	У документі названо спільність економіки, територіальну близькість, тісні господарські та культурні зв'язки між Кримською областю та Українською РСР.
Пропагандистська формула	Радянські документи й урочистості подавали передачу як «великодушний» акт і свідчення дружби народів.
Господарська реальність	Після війни й депортації кримських татар у Криму панував економічний хаос; регіон потребував великих ресурсів для відновлення.
Наслідок для УРСР	Разом із новою областю республіка отримала значні економічні та політичні проблеми й відповідальність за відбудову регіону.
Як працювати з міфами	Порівнюй твердження з датованими документами: хто ухвалював рішення, які мотиви були записані, який стан регіону описують джерела.

2. Опорні дати

Дата / період	Подія
1954	300-річчя Переяславської ради й пропагандистська кампанія
19.02.1954	Указ Президії Верховної Ради СРСР про передачу Кримської області до УРСР

3. Ключові поняття

Поняття	Пояснення
історичне джерело	документ або інший матеріал, що містить інформацію про минуле
міф	спрощене або недоведене пояснення, яке треба перевіряти джерелами
указ	нормативний акт органу державної влади
пропаганда	систематичне поширення ідей та оцінок із метою впливу на суспільну думку

4. Постаті та інституції

- Президія Верховної Ради СРСР
- Президія Верховної Ради РРФСР
- Президія Верховної Ради УРСР
- Микита Хрущов
- населення Кримської області

5. Причина → подія → наслідок

Повоєнна господарська криза Криму та тісні економічні зв'язки з Україною

Спільне подання республіканських органів → указ Президії Верховної Ради СРСР → включення Кримської області до УРСР

Завершення формування території УРСР у межах тогочасної радянської України та необхідність відбудови проблемного регіону

Підсумок уроку

Документи показують, що подія мала офіційно оформлену радянську адміністративну процедуру та економічне обґрунтування. Пропаганда подавала її як символ дружби, але реальний Крим 1954 р. був важко зруйнованим регіоном, відбудова якого потребувала значних ресурсів.